

Llegiu detingudament el text següent.

LA FÓRMULA SCALEXTRIC

Diuen que les joguines antigues només interessin la gent gran, però jo no n'estic massa segur. Crec que hi ha joguines que adquireixen una dimensió mítica, que va més enllà de l'ús que tenen com a joc. És el que passa quan, per exemple, una joguina és innovadora, o atrau diverses generacions de jugadors. Aquest és el cas de l'Scalextric, una joguina de les més populars de la segona meitat del segle XX que reproduïx cotxes de curses.

L'Scalextric ha estat sempre un joc majoritàriament de nens, però la seva actualitat després de quaranta anys i, sobretot, el seu caràcter d'innovació tècnica i industrial han fet que s'hagi convertit en alguna cosa més que una joguina. Des del començament, els seus dissenyadors han tingut molt en compte aspectes com l'enginyeria i la producció industrial, a més del seu ús com a objecte per a divertir-se.

Cada època té les joguines que li corresponen, i si ara som a l'era informàtica i fa uns quants anys érem al període de l'electrònica, els anys 50 i 60 del segle passat van ser l'època de l'enginyeria i el disseny industrial. L'Scalextric, fruit d'aquestes tecnologies, és una joguina que s'allunya de joguines menys interactives, com ara els trens elèctrics, i és més dinàmica que una maqueta i més fàcil de muntar que un joc d'arquitectura.

Com en el cas de moltes joguines famoses del segle XX, l'Scalextric, inventat per l'enginyer anglès J. Harris, es va fabricar primer al Regne Unit i després a França. A l'Estat espanyol, l'empresa barcelonina Exin va ser el primer fabricant de la joguina. Quaranta anys després dels seus inicis, l'Scalextric continua despertant passions entre els col·leccionistes.

Una de les característiques que presenta la joguina és la importància que s'ha donat, des dels orígens, als detalls i al material, per a assegurar-ne la qualitat final. Tot i així, no hi ha comparació possible entre la joguina relativament simple dels anys 60 i els sofisticats Scalextrics actuals, amb comandaments electrònics, velocímetres, etc.

Pel que fa als circuits, el sistema modular de pistes permet començar per una pista senzilla i arribar a reproduir els grans circuits de curses del món, com ara el de Silverstone, el primer circuit de curses d'Anglaterra. Queda clar que l'Scalextric no té res a veure amb els moderns jocs informàtics, però encara desperta una notable fascinació i forma part de la nostra història lúdica i industrial.

J.J. Navarro Arisa, *Avui*, 16.05.2003. (Text adaptat)

Marqueu, en el full de respostes, si les afirmacions següents són vertaderes o falses segons el text anterior: si són veritat, marqueu una X al quadre del SÍ; si no són veritat, marqueu una X al quadre del NO.

01. L'Scalextric s'ha convertit en mite perquè és una joguina antiga.
02. L'enginyeria té molta importància a l'hora de dissenyar els cotxes.
03. L'Scalextric ofereix molts punts en comú amb les joguines de trens elèctrics.
04. Bona part de les joguines més populars del segle XX es van crear al Regne Unit.
05. El primer fabricant espanyol d'Scalextric era català.
06. Els primers cotxes d'Scalextric eren de baixa qualitat.
07. Silverstone va ser el primer circuit reproduït amb l'Scalextric.

Llegiu detingudament el text següent.

PLANTES MEDICINALS: BENEFICI I PRECAUCIÓ

L'ús de plantes per curar malalties o per alleugerir molèsties va molt més enllà de la saviesa tradicional, perquè algunes de les medicines que trobem a les farmàcies contenen compostos extrets de plantes. Molta gent, però, pensa que les plantes no poden tenir efectes negatius perquè són productes naturals. Segurament desconeixen que es tracta d'autèntics laboratoris químics que produeixen milers de substàncies que, si no es fan servir correctament, són tòxiques, i poden tenir efectes secundaris encara que siguin molt menys greus que els dels medicaments convencionals. I això encara és més greu quan es combinen amb medicaments, opció que sempre cal consultar amb el professional mèdic.

L'any passat, el col·legi oficial de farmacèutics de Catalunya va fer un estudi per conèixer quanta gent combina fàrmacs per a malalties cròniques amb plantes medicinals. Tot i que els farmacèutics no són gaire favorables a aquesta barreja, els resultats mostren que gairebé la meitat dels malalts crònics en consumeix. Els malalts que en prenen, ho fan tant per tractar la mateixa malaltia contra la qual prenen fàrmacs com per tractar-ne d'altres. Contràriament al que pensa molta gent, no som davant de cap moda, sinó que aquesta pràctica fa anys que ja existeix a casa nostra.

A Catalunya, una quarta part de les plantes medicinals s'utilitzen per a trastorns digestius, però la majoria es prenen per a tractar problemes nerviosos o de sobrepès i, en menor proporció, per a afeccions respiratòries i circulatòries. Els metges afirmen que els pacients no solen dir-los si prenen fàrmacs o plantes ni els demanen la seva opinió; a més, creuen que els pacients també haurien de comprovar que els remeis herbals que es venen a les botigues estiguin registrats i portin prospecte d'instruccions, cosa que no sempre passa.

Aquest any ha de sortir la primera legislació europea, però el Ministeri de Sanitat ja ha publicat una llista de 197 plantes que no es podran vendre i que només es podran utilitzar per a la fabricació de medicaments o per a la recerca.

Un altre tema que preocupa és que més de la meitat de les persones que compren plantes medicinals volen una marca o un producte que han vist anunciats a la televisió, en comptes de demanar consell al farmacèutic, qui podria informar-los de la perillositat potencial del producte. La venda de remeis herbals sense control fora de les farmàcies, o fins i tot a través d'Internet, tot i que en menor grau, són un altre motiu d'alarma. Una llei més estricta i un esforç en educació sanitària serien elements bàsics per evitar els problemes que uns productes naturals i, per tant, considerats inofensius per molta gent, poden produir.

Xavier Duran-Alfons Casado, *El Medi Ambient* (TV3) 07.06.2004 (Text adaptat)

Marqueu amb una X, en el full de respostes, la resposta correcta (a, b, c o d) a cada pregunta. Només hi ha una resposta correcta per a cada enunciat.

08. Segons l'autor de l'article, les plantes medicinals...

- a) es fan servir en la preparació de força medicaments.
- b) tenen efectes secundaris més importants que els dels medicaments.
- c) contenen substàncies que poden ser dolentes per a la salut.
- d) es poden usar amb altres medicaments sense cap problema.

09. El consum de plantes medicinals juntament amb medicaments...

- a) és habitual en més de la meitat dels malalts crònics.
- b) està recomanada als malalts pels farmacèutics.
- c) pot usar-se per a tractar malalties diferents en una mateixa persona.
- d) és la resposta a una moda del moment.

10. Les plantes medicinals que es poden comprar a les botigues...

- a) es consumeixen sobretot per a aprimar-se.
- b) es prenen a partir del consell dels metges.
- c) han estat registrades pel Ministeri.
- d) estan regulades per una llei europea.

11. Bona part de la gent que compra plantes medicinals...

- a) difícilment es deixa influenciar per la publicitat.
- b) té dubtes per saber el producte que vol comprar.
- c) acostuma a usar Internet per aconseguir-les.
- d) desconeix els efectes nocius que poden tenir.

Llegiu detingudament el text següent.

EL NEGOCI DE LES BANDEROLES

Els joves dissenyadors, Patricio Abreu i Luca Leonardi, han descobert el negoci de les banderoles publicitàries. Els eslògans i les imatges publicitàries que pengen dels fanals de les ciutats per anunciar actes culturals es converteixen en bosses de mà d'última moda.

El 1998, un grup d'estudiants acabats de llicenciar en art, entre els quals hi havia en Luca i en Patricio, va fer la presentació de les seves col·leccions de moda a Merkafad, un espai pensat per donar a conèixer el treball de joves creadors. Hi van presentar samarretes, complements, bosses de mà fetes amb moqueta o amb lona de banderoles, tot fet amb material reutilitzat. Dos anys més tard, quan el grup originari de vuit persones ja s'havia dissolt, en Luca i en Patricio van inspirar-se en el treball presentat a Merkafad per convertir en negoci la fabricació de bosses fetes amb banderoles.

La matèria primera els surt de franc després de negociar-ne la recollida amb els ajuntaments. Abans, però, han de fer-ne una selecció, perquè no totes les lones serveixen. "Més d'un cop he pujat a un fanal per tocar-les i veure si són de qualitat perquè, si no, no cal que les demanem", comenta Leonardi. Tenen la matèria primera gratis, però en necessiten molta. "Només n'aprofitem la part que té lletres, colors o imatges; la resta, la llencem", explica Patricio Abreu. Com ells mateixos reconeixen, la gràcia del negoci és que reutilitzen una lona que es fa en impremtes especialitzades amb un tipus de plàstic (PVC) i polièster que és impossible de reutilitzar cremant-la, com es fa amb d'altres plàstics.

Aconseguir les banderoles és la part més complicada, i per això tenen un col·laborador que els fa aquesta feina, que és la que els porta més problemes i els limita la producció. Per la seva banda, en Luca i en Patricio fan els patrons i munten les peces, que es confeccionen en tallers de fora de l'empresa. L'embossat i l'etiquetatge final el fan en uns tallers de Mataró, a través d'un programa de cooperació amb una associació de discapacitats.

Les bosses de mà costen entre 30 i 60 euros. La temporada passada van fabricar unes 7.000 bosses, i aquest any volen arribar a les 12.000. Tot un èxit. La distribució, que en un primer moment van fer a botigues de moda d'amics i gent coneguda i al mateix taller, ha acabat en mans d'un agent comercial que exporta el producte a vuit països. Ara, fins i tot, estudien la possibilitat de vendre a través de la seva pàgina web. Deixem que ens continuïn sorprenent.

Elena Ferran, *El Punt* (edició digital), 08.03.2004. (Text adaptat)

Marqueu amb una X, en el full de respostes, la resposta correcta (a, b, c o d) a cada pregunta. Només hi ha una resposta correcta per a cada enunciat.

12. En Luca i en Patricio van començar el negoci...

- a) amb un grup de companys d'estudis.
- b) reprenent la idea de la presentació a Merkafad.
- c) quan feien l'últim any de carrera.
- d) fent servir tot tipus de material reciclat.

13. El material que fan servir per fer les bosses...

- a) és la part més acolorida de la banderola.
- b) es pot transformar per produir plàstic nou.
- c) s'encarrega a tallers especialitzats.
- d) es compra a diverses institucions oficials.

14. Els creadors del projecte s'encarreguen de fer...

- a) la recollida de material.
- b) el disseny de les peces.
- c) la presentació final del producte.
- d) la confecció de les bosses.

15. Les bosses fetes de les banderoles es venen...

- a) a botigues d'amics i coneguts.
- b) al mateix taller on es fan.
- c) a través d'Internet.
- d) mitjançant un representant.

Les persones que es descriuen a continuació busquen algun hotel especial per passar-hi uns dies de descans o de celebració. Marqueu, en el full de respostes, la lletra de l'anunci més adequat per a cada situació.

Condicions de l'exercici:

—a cada situació li correspon només un anunci.

—un anunci només pot correspondre a una situació.

16. L'Erik és un artista holandès (escriu i pinta) que busca un lloc per recuperar-se de l'operació que li van fer ara fa poc. Confia en la medicina alternativa, i fa vint anys que no menja carn. També vol aprofitar l'estada per mirar d'enllestir la novel·la que té començada.

17. En Carles passa la major part del temps fent jardineria, i a la seva dona (la Lluïsa) li encanta veure les plantes i les flors, però mai no acompanya el seu marit en aquestes feines, perquè no li agrada embrutar-se. Busquen un lloc on celebrar les noces d'or.

18. L'Oriol i la Marta volen passar uns dies de vacances en algun lloc de muntanya, lluny de la ciutat. Els agrada l'aventura, els jocs i descobrir curiositats i plats típics de la zona que visiten.

19. La Teresa fa anys que pateix una malaltia per a la qual li han recomanat aigües termals. Ara té uns dies lliures i els vol aprofitar per cuidar-se una mica. Busca un lloc a prop de la platja on poder contemplar els colors del cel al vespre i les nits plenes d'estels.

20. El Felip és un executiu que passa temporades molt estressades. Té una setmana lliure i vol anar a un lloc allunyat de l'estrès i les presses de la ciutat, on pugui no pensar en res. Durant aquests dies l'únic que vol fer és menjar sa, estar en contacte amb la natura i dormir molt.

A**Nits estelades**

Aire pur i transparent. El nostre hotel ofereix gaudir de la natura, la fauna i... del cel. A més d'habitacions, té una cúpula astronòmica, un espai per a l'observació amb un telescopi programat per ordinador. El xef ofereix plats molt saludables amb nom de constel·lacions per seguir somiant a l'hora dels àpats.
Informació: www.elcelreal.com

B**HOTEL SANT JORDI**

Davant de la platja, l'Hotel Sant Jordi és un exemple de sensibilitat. El jardins de l'establiment estan senyalitzats per descobrir cinc recorreguts botànics. I una singularitat: un hivernacle d'orquídes amb més de mil exemplars d'aquestes delicades flors, que pot visitar-se un cop a la setmana.

Adreça: Platja de Boadella, 46.
Telèfon: 972 76 65 43

C**Beach Thalasso Spa**

Perdre un dia davant el mar, dedicar-lo a cuidar la ment i el cos. Aquesta és la proposta d'aquest centre, que ofereix nombrosos i novedosos programes de salut, estètica, bellesa i benestar, gràcies a les excel·lents propietats de les aigües termals amb gran concentració de iode.
Tel. 987 567 345.

D**CASA DE SANT MARTÍ**

Cinc quilòmetres sense asfaltar entre un paisatge de suaus turons, sense cap nucli urbà a la vista. La Casa de Sant Martí és el millor lloc per perdre's i aïllar-se del món..., per sentir el silenci. El millor: gronxar-se en les hamaques repartides pels dos immensos jardins de l'hotel. No us perdeu la cuina vegetariana que ofereixen a diari.

Reserves al telèfon 973 456 234.

E**El bosc**

Situat a les Guílleries, El Bosc va néixer amb un objectiu: aconseguir que els hostes experimentin una manera de viure més relaxada. En el conjunt d'edificis (hotel, balneari, biblioteca, cafeteria i restaurant vegetarià, auditori per a activitats artístiques) es respira espiritualitat, i els gabinets de salut es dediquen a les teràpies naturals.

Informació: www.el-bosc.org

F**Hotel Spa de Gerri**

Un petit poble enmig d'un paisatge de muntanya excel·lent. L'hotel proposa als amants de l'art dos cursos molt interessants: pintura artística i restauració de mobles d'una setmana de durada. L'establiment té una botiga on venen una selecció de mobles i regals elaborats allà mateix. A més de l'art, s'ofereixen tractaments d'aigües termals.
Informació i reserves: www.salines-gerri.com

G**El Molí de Mieres**

Situat a la comarca de muntanya de la Garrotxa, l'hotel organitza caps de setmana de detectius. En arribar, s'informa als clients d'un assassinat o robatori, i se'ls dona una sèrie de proves, repartides per diferents llocs de la comarca, per ajudar a esclarir els fets. Així, a més de fer de detectius, els clients també coneixen altres aspectes de la gastronomia, museus o llocs amagats de la zona.

Per consultar altres activitats entreu al web www.molimieres.com